

V. MATOŠ I HRVATSKO PJSNIŠTVO 20. I 21. STOLJEĆA

Susret s Matoševim pjesničkim opusom u cjelini svih oblika, od najviše esteticističke lirike i poeme *Mòra* do epigrama, uvjerava nas u pluralnost Matoševa artističkoga umijeća i otvara nov pogled na krajolik hrvatskoga pjesništva 20. stoljeća.

Po visokome esteticizmu svojih kanonskih lirskih struktura kao što su *Utjeha kose*, *Srodnost*, *Maćubica*, *Jesenje veče* ili *Notturmo* Matoš je vrh prvoga vala modernizma, otac Tina Ujevića na vrhuncu drugoga vala modernizma i pratoc kasnoga modernizma Slavka Mihalića. Matoševa feminina i domoljubna poetika ostala je nenadmašena u svojoj vrsti. Pjesme *Pri svetom kralju*, 1909., *Gospa Marija*, *Gnijezdo bez sokola*, *Zvono*, *Stara pjesma* izdignule su se iznad političke ideologije kao trajne estetske vrijednosti. Poema *Mòra* paradoksalan je spoj stilskoga modernizma i ideološkog antimodernizma. U poemi *Mòra* Matoš je stvorio autorski oblik vezanoga poliritmičnog stiha i svojim protoekspresionističkim simultanimizmom, poetikom implicitnoga krika i estetikom ružnoće navijestio Krležinu ranu liriku i *Balade Petrice Kerempuha*. Napokon, svojim humornim strukturama i jezičnim igrama u lirici te rubnim popularnokulturnim oblicima Matoš je položio temelje postmodernističke ludističke poetike Ivana Slamniga i navijestio angažirano stvarnosno pjesništvo na početku 21. stoljeća.

*Zagreb, u vrijeme karantene zbog pandemije
krunskoga virusa, 20. ožujka – 20. svibnja 2020.*